

Предлог

На основу чл. 13. став 2. и 203. ст. 4. и 6. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 25/19, 92/23 - аутентично тумачење и 29/25 - одлука УС), тачке 64. став 2. Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига („Службени гласник РС“, бр. 93/18 и 24/22), члана 32. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон, 47/18 и 111/21 - др. закон) и члана 47. став 1. тачка 6) Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 2/20 - пречишћен текст), Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној _____ 2025. године донела је

ОДЛУКУ

О ОРГАНИЗАЦИЈИ РАДА ДОКТОРА МЕДИЦИНЕ ЗА СТРУЧНО УТВРЂИВАЊЕ ВРЕМЕНА И УЗРОКА СМРТИ УМРЛИХ ВАН ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О СМРТИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КАЊИЖА

Члан 1.

Овом Одлуком уређује се организација, начин рада и друга питања од значаја за организацију рада доктора медицине за стручно утврђивање времена и узрока смрти умрлих ван здравствене установе и издавање потврде о смрти (у даљем тексту: мртвозорник).

Члан 2.

Послове стручног утврђивања времена и узрока смрти лица умрлих ван здравствене установе и издавање потврде о смрти обављају мртвозорници запослени на неодређено и одређено време у Дому здравља Кањижа.

Мртвозорнике из члана 1. ове Одлуке, одређује Скупштина општине, у складу са Законом о здравственој заштити на предлог Дома здравља Кањижа.

Члан 3.

Мртвозорници утврђују време и узрок смрти лица која су умрла ван здравствене установе на територији општине Кањижа.

Члан 4.

Средства за накнаду мртвозорника обезбеђују се у буџету општине Кањижа.

Мртвозорник има право на накнаду за обављање послова утврђивања времена и узрока смрти лица умрлих изван здравствене установе на територији општине Кањижа.

Висину накнаде из става 1. овог члана одређује Општинско веће, у складу са одлуком о буџету општине.

Међусобна права и обавезе општине Кањижа и Дома здравља Кањижа из члана 2. ове одлуке уређују се уговором.

Члан 5.

Утврђивање времена и узрока смрти и издавање потврде о смрти мртвозорник врши по позиву Дома здравља Кањижа, Полицијске управе или лица које је по закону дужно да пријави чињеницу смрти (члан породице или друга лица са којима је умрли живео, односно лица у чијем је стану смрт наступила, тј. лице које је прво за смрт сазнало).

Мртвозорник је дужан да у року од 12 сати од примљеног позива изврши непосредан преглед умрлог лица утврди време и узрок смрти и изда потврду о смрти.

Члан 6.

Мртвозорник је дужан да без одлагања о смртном случају обавести Полицијску управу ако:

- није у могућности да утврди идентитет умрлог лица;
- прегледом умрлог лица утврди повреде или на други начин посумња у насилну смрт;
- на основу расположивих медицинских чињеница није могуће утврдити узрок смрти.

У случајевима из става 1. овог члана мртвозорник неће издати потврду о смрти док надлежни суд не донесе одлуку у вези са обдукцијом.

Члан 7.

Приликом утврђивања времена и узрока смрти, мртвозорник је дужан да се користи достигнућима савремене медицинске науке и расположивом медицинском документацијом о лечењу умрлог лица.

Након непосредног прегледа и утврђивања смрти, мртвозорник испитује околности под којима је смрт наступила и утврђује време и узрок смрти.

Мртвозорник прикупља релевантне податке од чланова породице односно других присутних особа који исте могу да пруже.

Члан 8.

Након што је утврдио време и узрок смрти мртвозорник попуњава потврду о смрти.

Мртвозорник је дужан да уредно и читко попуни потврду о смрти и изда је у три примерка, при чему један примерак задржава за себе, а два примерка издаје лицу које је по закону дужно да пријави чињеницу смрти.

Лице које је по закону дужно да пријави чињеницу смрти, издате примерке потврде о смрти, доставља матичару.

Члан 9.

Умрло лице може се сахранити, по правилу 24 до 48 сати од момента наступања смрти, после утврђивања смрти од стране мртвозорника и издате потврда о смрти, у складу са Законом о здравственој заштити.

У случајевима када се изврши сахрана лица без позива мртвозорника и издате потврде о смрти, упис у матичну књигу умрлих се може извршити на основу правноснажне одлуке надлежног суда.

Члан 10.

Дом здравља у Кањижа је дужан да месечно подноси извештај о раду мртвозорника организационој јединици општинске управе надлежној за послове финансија, најкасније до 5. у месецу за претходни месец.

Мртвозорници су дужни да уредно евидентирају све случајеве утврђивања времена и узрока смрти лица умрлих ван здравствене установе кроз протокол умрлих, који се води у здравственој установи.

Члан 11.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о утврђивању времена и узрока смрти умрлих изван здравствене установе на територији општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 3/2010).

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: _____ 2025
Датум: __. _____ 2025. год.
Кањижа

Председник Скупштине општине
Жомбор Ујвари

Образложење

Предлагач: Општинско веће општине Кањижа

Правни основ: Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19, 92/23 - аутентично тумачење и 29/25 - одлука УС), Упутство о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига („Службени гласник РС“, бр. 93/18, 24/22 и 88/23), Статут општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 2/20 - пречишћен текст)

Разлози: Законом о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 25/2019) прописано је да:

- се за свако умрло лице утврђује време и узрок смрти, на основу непосредног прегледа умрлог лица, те да утврђивање времена и узрока смрти може вршити само доктор медицине,
- за лица умрла у здравственој установи, време и узрок смрти утврђује у здравственој установи, а за лица умрла изван здравствене установе време и узрок смрти утврђује доктор медицине којег је овластио надлежни орган јединице локалне самоуправе, с обзиром да јединица локалне самоуправе на својој територији, у оквиру прописане друштвене бриге за здравље, између осталог обезбеђује рад мртвозорске службе на својој територији,
- је доктор медицине који врши непосредан преглед умрлог лица ради утврђивања времена и узрока смрти, било да је смрт наступила у здравственој установи или на неком другом месту, дужан да без одлагања о смртном случају обавести надлежну организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове, ако:

- 1) није у могућности да утврди идентитет умрлог лица;
- 2) прегледом умрлог лица утврди повреде или на други начин посумња у насилну смрт;
- 3) на основу расположивих медицинских чињеница није могуће утврдити узрок смрти.

У складу са Законом о матичним књигама („Сл. гласник РС“, бр. 20/09, 145/14 и 47/18) основне службене евиденције о личном стању грађана су матичне књиге у које се уписују чињенице рођења, брака, смрти и друге законом предвиђене чињенице и промене у 28 с њима.

Матичне књиге, изводи из матичних књига и уверења која се издају на основу матичних књига јавне су исправе, а подаци уписани у матичне књиге и чињенице које се њима доказују сматрају се истинитим док се на законом прописан начин не докаже супротно.

Поступак издавања потврде о смрти и образац потврде о смрти прописани су Правилником о поступку издавања потврде о смрти и обрасцу потврде о смрти („Сл. гласник РС“, бр. 31/22). Одредбама Правилника уређено је да:

- је потврда о смрти јавна исправа на основу које се врши упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих,
- потврду о смрти издаје надлежна здравствена установа, односно надлежни доктор медицине за стручно утврђивање времена и узрока смрти умрлих ван здравствене установе по службеној дужности или на захтев лица која су по закону дужна да пријаве чињеницу смрти,
- надлежна здравствена установа, односно надлежни доктор медицине потврду о смрти достављају матичару надлежног матичног подручја,
- се потврда о смрти издаје у форми електронског документа, у складу са овим правилником и прописима којима се уређује електронска управа, електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења у електронском пословању, на основу које матичар врши упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих и доставља информацију о извршеном упису интегрисаном здравственом информационом систему,
- се потврда о смрти израђује у два примерка од којих један примерак чува здравствена установа, односно надлежни доктор медицине, а други примерак се доставља матичару.

У складу са наведеним може се констатовати следеће:

- утврђивање времена и узрока смрти лица умрлог изван здравствене установе и издавање потврде о смрти врши само доктор медицине овлашћен од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе за стручно утврђивање времена и узрока смрти умрлих ван здравствене установе, након извршеног непосредног прегледа преминулог,
 - потврду о смрти за лице преминуло изван здравствене установе на територији одређене јединице локалне самоуправе може издати само доктор медицине који је извршио непосредан преглед преминулог и овлашћен је за послове мртвозорника,
 - потврда о смрти коју је издао неовлашћени доктор медицине се не може сматрати валидном, с обзиром да јавну исправу (дакле и потврду о смрти) издаје (или потврђује) надлежни државни или други орган.
- Тачком 64. Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига („Сл. гласник РС“, бр. 93/18, 24/22 и 88/23) утврђено је ако је лице умрло у здравственој установи уз пријаву се прилаже и потврда о смрти коју издаје надлежна здравствена установа у складу са прописом који уређује образац потврде о смрти и поступак издавања потврде о смрти, а ако је лице умрло ван здравствене установе уз пријаву се прилаже потврда о смрти коју издаје лекар кога је одредила скупштина општине, за утврђивање времена и узрока смрти и издавање потврде о смрти. Такође, Упутством је изричито утврђено да се непопуњени обрасци потврде о смрти не могу налазити код матичних служби, нити матичар исте може попуњавати и давати на потпис и оверу лекару одређеном за утврђивање времена и узрока смрти и издавање потврде о смрти. Имајући у виду све наведене прописе, основ за упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих је потврда о смрти, као јавна исправа коју издаје здравствена установа, односно доктор медицине којег је надлежни орган јединице локалне самоуправе одредио/овластио за стручно утврђивање времена и узрока смрти лица умрлих изван здравствене установе.

Скупштина општине Кањижа 2010. године донела је Одлуку о утврђивању времена и узрока смрти умрлих изван здравствене установе на територији општине Кањижа која је објављена у „Службеном листу општине Кањижа“, бр. 3/2010. У међувремену су донети нови и извршене измене важећих прописа који уређују ову материју, те се овим предлогом утврђује организација, начин рада и друга питања од значаја за обезбеђивање рада доктора медицине - мртвозорника за стручно утврђивање времена и узрока смрти лица умрлих ван здравствене установе на територији општине Кањижа и издавање потврде о њиховој смрти сагласно одредбама Закона о здравственој заштити, Закона о матичним књигама, Правилника о поступку издавања потврде о смрти и обрасцу потврде о смрти („Сл. гласник РС“, бр. 31/22) и Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига („Сл. гласник РС“, бр. 93/18, 24/22 и 88/23)

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 10. седница

Извори средстава потребних за реализацију: За реализацију ове одлуке средства се обезбеђују у буџету општине.